

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**РОЛЬ ТА МІСЦЕ ОВС У РОЗБУДОВІ
ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ**

Матеріали V

Міжнародної науково-практичної конференції

Частина 2

(26 квітня 2013 р.)

Одеса
ОДУВС
2013

УДК 351.74
ББК 67.401.133
Р68

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення
статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги.

Роль та місце ОВС у розбудові демократичної правової
Р68 держави : матеріали V міжнар. наук.-практ. конф., ч. 2,
26 вітня 2013 р. — Одеса : ОДУВС, 2013. — 168 с.

До збірника ввійшли матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Роль та місце органів внутрішніх справ у розбудові демократичної правової держави» за такими напрямками: актуальні проблеми правового та соціально- економічного розвитку держави, актуальні проблеми адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності ОВС; актуальні проблеми досудового слідства та оперативно-розшукової діяльності; актуальні проблеми професійної підготовки працівників ОВС.

УДК 351.74
ББК 67.401.133

ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ.

Україна стала на шлях формування гендерної політики у вересні 2000 р. з моменту підписання Декларації Тисячоліття ООН. Вже більше 10 років в нашій країні реалізується політика, спрямована на встановлення у суспільстві гендерної рівності та протидію гендерній нерівності, яка не є наслідком біологічних або особистісних відмінностей між чоловіками й жінками, а витікає із самої організації суспільства.

Формування будь-якої політики в державі має свої передумови. Передумова – це попередня умова існування, виникнення, діяння і т. ін. чого-небудь [1, с.178]. Що стосується гендерної політики, то передумови її формування та реалізації можна поділити на: адміністративно-політичні, економічні та соціально-культурні.

Що стосується адміністративно-політичних передумов, то їх можна поділити на міжнародні та національні. Так, саме під впливом міжнародних організацій Україна на шляху до євроінтеграції звернула увагу на наявність гендерної нерівності в країні та необхідність формування гендерної політики в державі. Серед адміністративно-політичних передумов формування гендерної політики на національному рівні перш за все є надзвичайно великий розрив у кількісному представництві жінок і чоловіків у прийнятті політичних, економічних, соціально важливих рішень, а саме низький рівень представництва жінок (7,4 відсотка) у складі Верховної Ради України, серед депутатів обласних рад - 12 відсотків, районних рад - 23 відсотки, міських - 28 відсотків, сільських та селищних рад – відповідно 51 та 46 відсотків [2]. Це призводить до того, що в Україні недостатньо уваги звертається на соціальну орієнтацію державної політики, адже досвід зарубіжних країн доводить, що жінки, які займають владні посади, більше уваги звертають на проблеми саме у соціально-культурній сфері.

Щодо економічних передумов формування гендерної політики в Україні слід звернути увагу на те, що жінки мають нижчий рівень економічної активності. Так, за статистичними даними, жінки очолюють 26 відсотків малих підприємств, середніх - 15 і великих підприємств - 12 відсотків. Крім того, фактичний розрив в оплаті праці жінок і чоловіків становить 25,1 відсотка. За даними Держстату, у 2011 році розмір середньомісячної заробітної плати жінок становив 2272 гривні, а чоловіків - 3035 гривень. Основною причиною гендерного розриву у рівні заробітної плати є тенденція до того, що в межах однієї професії або професійної групи жінки займають нижчі посади, зайняті виконанням низькокваліфікованої роботи з обмеженими можливостями професійного зростання, внаслідок чого отримують нижчу заробітну плату. Хоча жінки роблять внесок до економічного розвитку шляхом як оплачуваної, так і неоплачуваної праці, робота без винагороди, наприклад домашня та громадська, не вимірюється за кількісними показниками та не оцінюється в національних розрахунках. Так, українська жінка в середньому витрачає на сімейні справи (приготування їжі, прання, придбання продуктів тощо) у 6-8 разів більше часу, ніж чоловік [2]. Неадекватний розподіл сімейних обов'язків призводить до проблем обмеження працевлаштування жінок, їхніх економічних та професійних можливостей. Отже, до економічних передумов можна також віднести неналежний рівень забезпечення умов для гармонійного поєднання сімейних і професійних обов'язків. Крім того до економічних передумов формування гендерної політики можна віднести наявність «жіночих» та «чоловічих» професій. Так, традиційно жіночими є обслуговуючі галузі – педагогіка, охорона здоров'я, торгівля, громадське харчування, культура тощо, які до речі є низькооплачуваними.

Соціально-культурні передумови формування гендерної політики є найбільш вагомими, оскільки певним чином обумовлюють існування адміністративно-політичних та економічних передумов. При розгляді соціально-культурних передумов слід звернути увагу на сфери сім'ї, освіти, медицини тощо. Що стосується сімейної сфери, то найбільш суттєвою проблемою та вагомою передумовою формування гендерної політики в нашій країні є насильство в сім'ї, яке зазвичай обумовлене наявністю гендерних стереотипів щодо місця та ролі жінок і чоловіків у суспільстві, зокрема ставлення до жінки як матері та домогосподарки, а до чоловіка як до голови сім'ї, основного здобувача коштів на утримання сім'ї. Проте даний стереотип суперечить сьогоднішній моделі сім'ї, в якій жінці доводиться поєднувати працю, домашнє господарство і виховання дітей, та вимагає уваги з боку держави. Даний стереотип до речі обумовлює рішення багатьох суддів щодо доцільності залишення дітей з матерю при розірванні шлюбу батьків, тим самим порушуючи принцип рівності батьків.

Слід звернути увагу на таку передумову формування гендерної політики як менша тривалість життя чоловіків порівняно з жінками, що породжує необхідність проведення відповідних медичних досліджень та запровадження різноманітних державних програм в рамках гендерної політики.

Наступною передумовою формування гендерної політики є прояви гендерної нерівності в сфері освіти. Ще з дитячих садочків в українському суспільстві дівчата та хлопчики виховуються по-різному, а в школі закріплюється сприйнята стандартизована модель поведінки, що нерідко призводить до протиріч між внутрішнім станом особи, самосприйняттям та необхідністю відповідати зовнішнім очікуванням суспільства з огляду на біологічне походження.

З огляду на окреслені адміністративно-політичні, економічні, соціально-культурні передумови в нашій державі з початку XXI сторіччя поступово формується та реалізується гендерна політика. Саме зазначені передумови і визначають основні напрями реалізації даної політики, а саме: збільшення представництва жінок у вищих, центральних та

місцевих органах влади; зрівняння розміру заробітної плати для чоловіків та жінок; руйнування стереотипу «жіночих» та «чоловічих» професій; забезпечення належного рівня забезпечення умов для гармонійного поєднання сімейних і професійних обов'язків; протидія насильству в сім'ї; запровадження програм відповідального батьківства; впровадження гендерного підходу у всі рівні освіти тощо.

Література:

1. Словник української мови: в 11 томах. — Том 6, 1975. — 345 с.
2. Розпорядження Кабінету міністрів України від 21.11.2012 «Про схвалення Концепції Державної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2016 року» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1002-2012-%D1%80>

Любчик В.Б. ІНФОРМАЦІЙНА СКЛАДОВА ЗАПОБІГАННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ КОРИСЛИВО- НАСИЛЬНИЦЬКИХ ЗЛОЧИНІВ.....	85
Макота А. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВСТАНОВЛЕННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КАРТЕЛЬНІ ЗМОВИ.....	86
Марговицька О.В. ПРОЦЕСУАЛЬНІ АСПЕКТИ ПРИЗНАЧЕННЯ АДВОКАТА ЗГІДНО ПОЛОЖЕНЬ ЧИННОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ.....	87
Марценішін Д.М. ОСНОВНІ ЗАХОДИ З ПРОФІЛАКТИКИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДЕФОРМАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ОВС.....	89
Матросова Я.О. ЩОДО ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИКИ ЄС У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПРОДУК- ЦІЇ.....	90
Мегец Д.М. ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТЕРПІЛОГО ВІД НАСИЛЬНИЦЬКИХ ПРАВОПО- РУШЕНЬ.....	92
Мінакова М.В. СУДОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	93
Московченко Д.О. СМЕРТНА КАРА “ЗА” І “ПРОТИ”.....	95
Московченко Д.О. СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВА ПОТРЕБА ДОВІЧНОГО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ В УКРАЇНІ.....	96
Мошак О.В. ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО РЕФЕРЕНДУМУ В УКРАЇНІ: ДО ПИТАННЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРИНЦИПАМ РАДИ ЄВРОПИ.....	98
Мошану Г. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОВС ЩОДО ПОПЕРЕДЖЕННЯ НАСИЛЬСТВА В СІМ’І.....	99
Овакімян М. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВ ГРОМАДЯН В АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ.....	100
Овакімян М. РЕФОРМУВАННЯ МЛЦІЇ ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКОННОСТІ ТА ПРАВОПОРЯДКУ В УКРАЇНІ.....	102
Онч О. ОБ’ЄКТИ ПРИВАТИЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО МАЙНА В УКРАЇНІ.....	103
Осадча К.С. СУТНІСТЬ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	104
Панімаш Е.Г. СИСТЕМА ВІДОМЧОЇ ОСВІТИ, ЇЇ СТАНОВЛЕННЯ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ.....	106
Панькевич О.О. ТИПОЛОГІЯ КОНФЛІКТІВ.....	107
Пахомов І СТРАТЕГІЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ ЯК СКЛАДОВА ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІ- ТИКИ У СФЕРІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	108
Петросян Г.А. ОСОБЛИВОСТІ ДЕПОЗИТНИХ ОПЕРАЦІЙ.....	110
Примачук Я. ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ.....	111
Проданчук І.В. ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА НОТАРІАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В УКРАЇНІ.....	112
Рикін П.О. ГАБІТОЛОГІЯ: ОЗНАКИ ЗОВНІШНОСТІ ЛЮДИНИ У СУЧАСНІЙ КРИМІНАЛІСТИЦІ.....	113